

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма Снятинського ліцею імені Михайла Бажанського Снятинської районної ради розроблена на виконання Закону України «Про освіту» ст.ст.26,33, Закону України «Про загальну середню освіту» ст. 15, постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанова Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітня програма передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Освітня програма Снятинського ліцею імені Михайла Бажанського визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Спрямованість освітньої програми направлена на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- вирішення завдань формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;

- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм.

Головними завданнями школи є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості учня, розвиток його здібностей, обдарувань, наукового світогляду;
- виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів до подальшої освіти і трудової діяльності;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до своїх обов'язків людини і громадянина;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження, зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів.

Школа несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

У відповідності до чинного законодавства ліцей здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова загальна освіта;

II ступінь - основна загальна освіта;

III ступінь - середня (повна) загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 01 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року мають можливість розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Ліцей надає можливість здобувати освіту особам з особливими освітніми потребами (індивідуальне навчання, інклюзивні класи), а також, за потреби, організовує екстернатну форму навчання.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про освіту».

Реалізація процесу навчання в ліцеї здійснюється в ході 5-денного робочого тижня на уроках тривалістю в 1-х класах – 35 хвилин, в 2-4 класах – 40 хвилин, в 5-11 – 45 хвилин.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл, ліцеїв (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" та від 21 лютого 2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів складає 2652 годин/навчальний рік: для 2-го класу – 850 годин/навчальний рік, для 3-го класу – 884 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 1768 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 8053 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 2006 годин/навчальний рік, для 6-го класів – 1071 годин/навчальний рік, для 7-го класу – 1122 годин/навчальний рік, для 8-го класу – 1263 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1224 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2499 годин/навчальний рік: для 10-го класу – 1292 годин/навчальний рік, для 11-го класу – 1207 годин/навчальний рік.

Мовою навчання **Снятинського ліцею імені Михайла Бажанського є українська.**

Відповідно до мов навчання у системі загальної середньої освіти ліцей працює за навчальними планами класів з українською мовою навчання. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової. Тому в навчальний план введено факультативи і курси, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд («Основи християнської етики»).

Беручи участь у різноманітних конкурсах, предметних олімпіадах різних рівнів, учні ліцею мають можливість спробувати себе в різних видах діяльності. Цьому сприяє і діяльність гуртків у ліцеї: «Молода Просвіта» (5-11 класи), хор молодших школярів «Вишенька» (2-4 класи), ансамбль дівчат «Співаночка» (7 клас), військово-патріотичний клуб допризовника «Сокіл» (6-11 класи). Проте, у цьому навчальному році, у зв'язку із карантинними заходами кількість гуртків у ліцеї скорочено, щоб обмежити час перебування учнів у ліцеї.

Освітні програми, реалізовані у ліцеї, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1 класі підлягають вербальному оцінюванню, у 2-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню (за рішенням педагогічної ради у 2 класі – вербальному оцінюванню).

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей учнів середньої та старшої школи крім уроку здійснюватиметься у формі заліку, співбесіди, контроль-оцінювального навчально-практичного заняття. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття та заняття практикуму.

У 2021-2022 навчальному році у зв'язку із недостатнім фінансуванням та дефіцитом освітньої субвенції у територіальній громаді учні 10-11-х класів будуть працювати не використовуючи години на профільні предмети. Часткове збільшення годин виділено на українську мову, історію України, математику, як на предмети обов'язкового циклу для ЗНО.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводитимуться моніторингові дослідження навчальних досягнень на ліцейному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу у ліцеї є різні типи уроку (формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок, екскурсії, уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, навчально-практичні заняття тощо.

Для засвоєння нового матеріалу використовуються лекції, конференції, екскурсії, навчально-практичні заняття.

Структура 2021-2022 навчального року

Початок та закінчення навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2019-2020 навчальний рік розпочнеться 01 вересня 2020 року святом «День знань» і закінчиться не пізніше 01 липня 2021 року.

Проте, в зв'язку із карантинними заходами, адміністрація ліцею буде керуватися Листом МОН України від 23.07.2021 року № 1/10-3101 «Щодо організації навчання», документом про протиепідемічні заходи, пунктом (пунктів) протоколу засідання педагогічної ради закладу від 31.08.2021 року № 1

Поділ на семестри

Навчальні заняття для учнів 1-11 класів організовуються за семестровою системою

I семестр з 1 вересня по 30 грудня 2021 року;
осінні канікули з 23 по 31 жовтня 2021 року;
зимові канікули з 31 грудня 2021 року по 16 січня 2022 року;

II семестр з 17 січня по 31 травня 2022 року;
весняні канікули з 28 березня по 03 квітня 2021 року.

Здобувачі освіти 9 та 11 класів складають ДПА за окремим графіком.

Орієнтовно:

- 4 клас – травень;
- 9 клас – з 1 по 14 червня;
- 11 клас – 21 травня – 16 червня (додаткова сесія – липень)

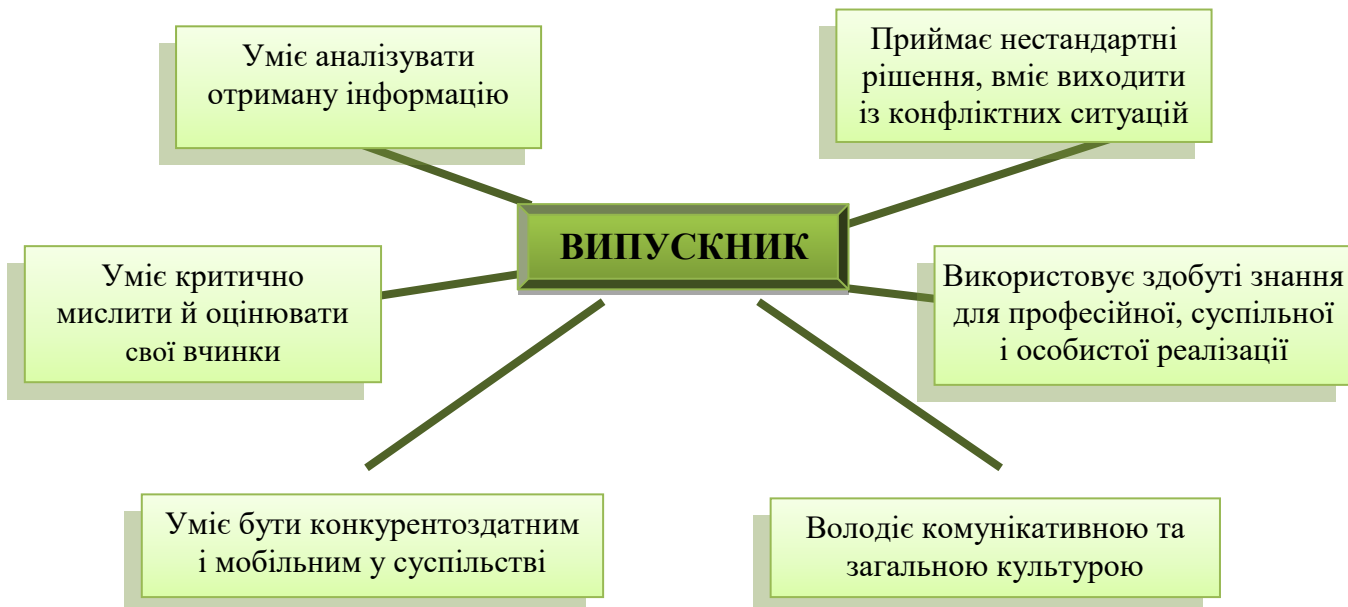
Навчальні екскурсії та навчальна практика проводяться згідно додатку до листа МОН України від 06.02.08 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

Впродовж навчального року структура може змінюватися.

РОЗДІЛ 3. ОПИС «МОДЕЛІ» ВИПУСКНИКА ЛІЦЕЮ

Випусник Снятинського ліцею імені Михайла Бажанського – це духовно розвинена особистість з високими моральними якостями, підготовлена до повноцінної життєдіяльності, має ґрунтовні знання, соціально активна, творчо спрямована, здатна до самовизначення і самореалізації.

Модель випусника Снятинського ліцею імені Михайла Бажанського

Освітній процес у ліцеї спрямований на формування у випусника ліцею ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- готовність до вибору професії відповідно до своїх здібностей та можливостей, потреб ринку праці.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читати і розуміти прочитане, висловлювати думку усно і письмово, критично мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення, конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект, здатність співпрацювати в команді.

РОЗДІЛ 4. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЛІЦЕЮ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати педагог у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Для успішної реалізації цих завдань у ліцеї створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творчі групи. Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в школі сприяють система ІСУО, програми МБД, КУРС Школа.

Управління ліцеєм зосереджене на управлінні якістю освіти. А це означає співвідношення результатів роботи ліцею з метою, яку педагогічний колектив поставив перед собою. Ліцей працює на засадах «педагогіки партнерства». Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Ліцей допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей.

Снятинський ліцей імені Михайла Бажанського працює над досягненням таких цілей та завдань:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

РОЗДІЛ 5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Навчальний план Снятинського ліцею імені Михайла Бажанського Снятинської міської ради Івано-Франківської області на 2021-2022 навчальний рік складений:

- для 1- 4-х класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р.Шияна (додаток 1)
- для 5-9-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів середньої освіти II ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (додаток 3)
- для 10-го і 11-го класів – за Типовою освітньою програмою закладів середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 406 (додаток 4)

Навчальний план орієнтований на роботу ліцею за 5-денним навчальним тижнем. Навчальний план охоплює інваріантну, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на предмети та курси за вибором, факультативи. Якість загальної середньої освіти забезпечується через реалізацію інваріантної та варіативної частини навчального плану, які фінансуються з відповідних бюджетів.

При визначенні граничного допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-му класі – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин, 5-11 класах – 45 хвилин.

Години фізичної культури у 1-11 класах не враховуються при визначенні граничного допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

З 1 по 11 класи вивчається предмет «Християнська етика».

Разом з тим, враховуючи запити батьків та учнів, маючи добрий контингент вчителів математики, української мови та історії України, звертаючи увагу на те, що багатьом учням потрібні дані предмети для здачі ЗНО, збільшуються години на їх вивчення.

В зв'язку із карантинном факультативні курси вважаємо недоцільними, щоб не перевантажувати учнів і обмежити їх час перебування у ліцеї.

Гранична наповнюваність класів не повинна перевищувати 30 учнів відповідно до ст. 14 Закону України «Про загальну середню освіту». Мінімальна наповнюваність груп для факультативних занять – 8 учнів.

Відповідно до звернень батьків та висновків медичної комісії у ліцеї запроваджується інклюзивна форма освіти для:

учня 2-го класу Ільницького Богдана Романовича;

учня 3 класу Онопенка Петра Васильовича;

учениці 6 класу Москалик Віри Богданівни.

При запровадженні карантину, припиненні чи продовженні навчального процесу з поважних причин, не допускати відпрацювання уроків по суботах, з метою надолуження навчального матеріалу, оскільки це призведе до перевищення тижневого гранично допустимого навантаження на учнів. Освоєння учнями змісту кожного навчального предмета в повному обсязі здійснювати за рахунок ущільнення, самостійного опрацювання, засобів дистанційного навчання тощо.

РОЗДІЛ 6. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Рівень досягнень учнів буде вивчатись: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

РОЗДІЛ 7. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітніх програм на 2021-2022 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.